

Seat No. : _____

AG-110

April-2015

T.Y. B.A., Sem.-VI

CC-315 (A) : Political Science

(Urban Local Self Government in India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. સ્થાનિક સ્વસરકારનો અર્થ અને મહત્ત્વ સમજાવો. 14
અથવા
ભારતમાં સ્થાનિક સ્વશાસનની સરકારનો વિકાસ વિસ્તૃત સમજાવો.
2. નગરનિગમની રચના અને કાર્યો વિશે એક નિબંધ લખો. 14
અથવા
મેયરના કાર્યો અને સત્તાની સમીક્ષા કરો.
3. નગરપાલિકાના આવક અને સ્ત્રોતો વિગતે સમજાવો. 14
અથવા
નોંધ લખો : (1) પ્રમુખ
(2) કાઉન્સિલર્સ
4. શું રાજકીય પક્ષોએ શહેરી સ્થાનિક સ્વશાસનમાં દખલગીરી કરવી જોઈએ ? કારણો આપો. 14
અથવા
શહેરી સ્થાનિક સ્વશાસનની સરકારની મુખ્ય સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલો વિશે નોંધ લખો.

5. (અ) સાચું કે ખોટું લખો :

7

- (1) ભારતમાં સ્થાનિક સ્વશાસનની સ્થાપના 1947માં થઈ હતી. (સાચું / ખોટું)
- (2) બ્રિટનમાં સ્થાનિક સ્વશાસન છે જ નહીં. (સાચું / ખોટું)
- (3) નગરનિગમના મુખ્ય અધિકારી મ્યુનિસિપલ કમિશનર છે. (સાચું / ખોટું)
- (4) મેયરની નિમણૂક મુખ્યમંત્રી કરે છે. (સાચું / ખોટું)
- (5) નગરપાલિકાની મુખ્ય આવક કર થી આવે છે. (સાચું / ખોટું)
- (6) સ્થાનિક સરકારમાં કેન્દ્ર સરકારની કોઈપણ ભૂમિકા હોતી નથી. (સાચું / ખોટું)
- (7) નાણાનો અભાવ શહેરી સ્થાનિય સ્વશાસનની મુખ્ય સમસ્યા છે. (સાચું / ખોટું)

(બ) જોડકાં જોડો :

7

1. બ્રિટન	a. રાજ્યનો પ્રથમ નાગરિક
2. સ્થાનિક સ્વશાસન	b. પ્રમુખ
3. મેયર	c. સર્વોદય
4. નગરપાલિકા	d. કાઉન્ટી
5. કેન્દ્ર સરકાર	e. સ્થાનિક સ્વસરકારની સફળતા
6. મહાત્મા ગાંધી	f. નાણાકીય મદદ (ગ્રાંટ)
7. સારૂ નેતૃત્વ	g. લોકશાહીનો પાયો
-

Seat No. : _____

AG-110

April-2015

T.Y. B.A., Sem.-VI

**CC-315 (A) : Political Science
(Urban Local Self Government in India)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. Explain the meaning and importance of Local Self Government. **14**

OR

Explain in detail the development of Local Self Government in India.

2. Write an essay on the composition and functions of the Municipal Corporation. **14**

OR

Analyse the functions and powers of the Mayor.

3. Explain in detail the income and sources of income of the Municipality. **14**

OR

Write note on :

- (1) President
(2) Councilors.

4. Should political parties interfere in the urban local self government ? Give reasons. **14**

OR

Write a note on the main problems of urban local self government and their solutions.

5. (a) Write true or false :

7

- (1) Local Self-Government was established in India in 1947. (true/false)
- (2) Britain does not has local self government. (true/false)
- (3) The main authority of the Municipal Corporation is the Municipal Commissioner. (true/false)
- (4) The Mayor is appointed by the Chief Minister. (true/false)
- (5) The main source of income of Municipality is taxes. (true/false)
- (6) There is no role of Central Government in the Local Government. (true/false)
- (7) The main problem of urban local self government is the lack of funds. (true/false)

(b) Match the following :

7

1. Britain	a. First Citizen of the state
2. Local Self Government	b. President
3. Mayor	c. Sarvodaya
4. Municipality	d. County
5. Central Government	e. Success of Local Self Government
6. Mahatma Gandhi	f. Financial help (grant)
7. Good Leadership	g. Base of Democracy
-

Seat No. : _____

AG-110

April-2015

T.Y. B.A., Sem.-VI

CC-315 (B) : Political Science

(Human Rights)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. માનવ અધિકારોનો અર્થ અને ખ્યાલ સમજાવો. **14**

અથવા

માનવ અધિકારોના વિવિધ અભિગમોની સમીક્ષા કરો.

2. વિશ્વના સંદર્ભમાં માનવ અધિકારોનું સાર્વત્રિક જાહેરનામું વર્ણવો. **14**

અથવા

માનવ અધિકારોના સંરક્ષણ માટેની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.

3. માનવ અધિકારોનાં કાર્યક્ષેત્ર અને ભાવિની સમીક્ષા કરો. **14**

અથવા

21મી સદીમાં માનવ અધિકારોના વિકાસની માહિતી આપો.

4. ભારતીય બંધારણના સંદર્ભમાં મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

ભારતમાં માનવ અધિકારો અંગેની સક્રિયતાની રૂપરેખા આપો.

AG-110

5

P.T.O.

5. (અ) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) _____ રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગની સત્તા છે.
(નિરીક્ષણ, તપાસ, શિક્ષણ)
- (2) _____ માનવ અધિકારોની પદ્ધતિઓ છે.
(વિકાસ, આરોગ્ય, વૈશ્વિક શિક્ષણ)
- (3) _____ માનવ અધિકારોના અભિગમો છે.
(વૈશ્વિક, રાષ્ટ્રીય, આંતરરાષ્ટ્રીય)
- (4) _____ માનવ અધિકારોનું કાર્યક્ષેત્ર છે.
(લોકશાહી, સાક્ષરતા, બાળ-શ્રમ)
- (5) _____ માનવ અધિકારોનું ભાવિ છે.
(ન્યાયતંત્ર, રક્ષણ, કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ)
- (6) _____ માનવ અધિકારોના પડકારો છે.
(વૈશ્વિક ખ્યાલ, ઉચ્ચ શિક્ષણ, મૂલ્ય શિક્ષણ)
- (7) _____ માનવ અધિકારોનું ઉદ્ભવ સ્થાન અને વિકાસ છે.
(અમેરિકા-ફ્રેંચ બંધારણ, સામાજિક ન્યાય, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ)

(બ) વિભાગ 'A' સાથે વિભાગ 'B' જોડો :

7

વિભાગ 'A'	વિભાગ 'B'
1. માનવ અધિકાર સંરક્ષણ અધિનિયમ - 1993	a. મહિલા સાક્ષરતા
2. રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકારોનાં કાર્યો	b. બાળ-શ્રમ - 10 ડિસેમ્બર 1948
3. માનવ-અધિકારોના સિદ્ધાંત	c. જીવન અને શિક્ષણનો અધિકાર
4. માનવ અધિકારોના અભિગમો	d. નિરીક્ષણ અને તપાસ
5. માનવ અધિકાર સક્રિયતા	e. શિક્ષણની જરૂરિયાત
6. માનવ અધિકારનો ખ્યાલ	f. વિશ્વવ્યાપી અને રાષ્ટ્રીય અભિગમો
7. ભારતીય બંધારણમાં માનવ અધિકારો	g. વૈશ્વિક શિક્ષણ
	h. 27 ડિસેમ્બર 1993

Seat No. : _____

AG-110

April-2015

T.Y. B.A., Sem.-VI

CC-315 (B) : Political Science

(Human Rights)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks..

1. Explain the meaning and concept of Human Rights. **14**

OR

Criticise the various approaches of Human Rights.

2. Describe the universal declaration of Human Rights in Reference with world. **14**

OR

Explain the various systems for the protection of Human Rights.

3. Criticise the scope and future of Human Rights. **14**

OR

Give an information about the Development of Human Rights in the 21st century.

4. Discuss in detail the fundamental rights and duties in Indian constitutional context. **14**

OR

Give an outline about the Human Rights Activism in India.

5. (a) Fill in the blanks with appropriate words given in brackets : 7

- (1) _____ powers of National Human Rights Commission.
(Supervision, Investigation, Education)
- (2) _____ is the method of Human Rights.
(Development, Health, Global Education)
- (3) _____ is an approach of Human Rights.
(Universal, National, International)
- (4) _____ is the scope of Human Rights.
(Democracy, Literacy, Child-Labour)
- (5) _____ is the future of Human Rights.
(Jurisprudence, Protection, Welfare-Activities)
- (6) _____ is the challenge of Human Rights.
(Universal concept, Higher Education, Value-Education)
- (7) _____ is origin and evolution of Human Rights.
(American-French Constitution, Social Justice, Agencies of Education)

(b) Match the words of Group 'A' with Group 'B' : 7

Group 'A'

Group 'B'

1. Protection of Human Rights Act – 1993	a. Female-Literacy
2. Functions of National Human Rights Commission	b. Child Labour – 10 December 1948
3. Principles of Human Rights	c. Right to life and education
4. Approaches of Human Rights	d. Supervision and Investigation
5. Human Rights Activism	e. Need of Education
6. Concept of Human Rights	f. Universal and National Approaches
7. Human Rights in Indian Constitution	g. Global Education
	h. 27 th December 1993
-